

УДК 72.01+ 72.03

С. О. Смоленська,

*канд. арх., доц. кафедри архітектурного проектування
Харківського національного університету будівництва та архітектури*

ПРОГНОСТИКА В АРХІТЕКТУРНІЙ ШКОЛІ: ДОСВІД РАДЯНСЬКОГО АВАНГАРДУ 1920х-1930х рр.

Анотація: у статті розглянуто передумови формування прогностичного мислення у молодого покоління зодчих, роль в цьому української архітектурної школи 1920-30-х рр.

Ключові слова: прогностика, архітектурна школа, радянський авангард.

Постановка проблеми. Архітектурно-містобудівне проектування за своєю природою — явище прогностичне. В проектах закладаються, плануються, передбачаються ще не існуючі будівлі, райони, міста. Чи вони дійсно будуть відповідати потребам людей через 20, 30 років, чи вже незабаром виявляться морально застарілими? Як навчити майбутнього архітектора прогностичному мисленню, яке дозволяє йому знаходити в сонмі напрямків, тенденцій, ідей сучасної архітектури найбільш прогресивні, життєздатні, аби, спираючись на них, він міг створювати, архітектуру, розраховану не тільки на сьогодні, але й на майбутнє?

Ле Корбюз'є в свій час з гіркотою зауважив: «Хто не рухається вперед — приходять до загибелі. І тільки в архітектурі — це її, на жаль, привілей — ми ніколи не дійдемо до занепаду». Самого Корбюз'є відносили до великих провидців. Концепції, закладені в його проектах і книгах ще на початку минулого століття, й досі не до кінця втілені. Наприклад, його проект 3-х мільйонного міста 1922 року з багаторівневим підземним простором, злітно-посадковим майданом для аеропланів, як одним з різновидів міського транспорту, й сьогодні здається злободенним (рис. 1) [1].

У 1920ті—30ті рр. радянські конструктивісти взяли спростувати цю тезу, цей сумнівний «привілей» архітектури, концентруючи в своїх проектах інноваційні ідеї, які згодом вплинули на її розвиток по всьому світу.

Говорячи про прогностику, ми маємо на увазі погляд у майбутнє, його передбачення. Але іноді корисно зазирнути у минуле, згадати той героїчний період нашої історії, коли прогностика була метою архітектури, головним її завданням, коли винахідництво, новаторство, передбачення майбутнього були справами звичайними і буденними. Навіть сьогодні, переглядаючи талановиті проекти тих років — втілені і не втілені — знаходиш свіжі ідеї, сучасні теми, образи, композиційні і конструктивні винаходи. Але ж багато проектів було

створено ще в пору студентства їх авторів (дипломна робота Івана Леонідова, яка обійшла сторінки світової архітектурної преси, та ін.). Це означає, що сам процес навчання професії був спрямований на вироблення у майбутніх зодчих нетривіальних, принципово нових проектних рішень. То ж не випадково дослідним матеріалом статті слугували здебільшого студентські роботи, які демонструють рівень архітектурної освіти того часу, її прогностичну складову.

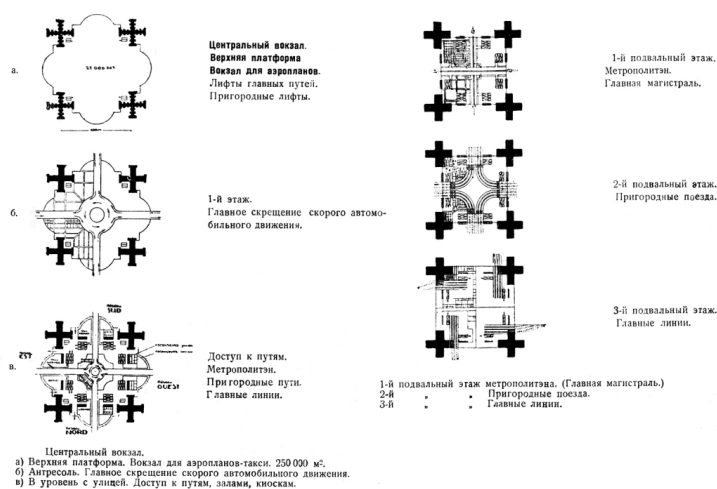

Рис. 1. Ле Корбюзье. Проект сучасного міста на 3 000 жителів.
Центральний багаторівневий вокзал.

Ціль, поставлена у статті: виявити передумови формування авангардного інноваційного мислення у молодих архітекторів; роль в цьому процесі українських архітектурних шкіл часів радянського авангарду.

Передові архітектурні школи країни в ті роки стали центрами підготовки архітекторів-новаторів. Вони були й своєрідними лабораторіями, де закладалася і проходила апробацію нова педагогічна система, йшов пошук прогресивних методів викладання.

Особливо яскраво проявилися авангардні ідеї в навчальній методиці і програмах московського ВХУТЕМАСа (пізніше ВХУТЕІНа), де був розроблений цілий ряд пропедевтичних дисциплін, які вела передова професура: «Простір» (М. Ладовській, В. Крінській, М. Докучаєв), «О'єм» (А. Лавінський, Б. Корольов), «Колір» (Л. Попова, О. Веснін); «Графіка» (О. Родченко). Курс лекцій з теорії композиції читав М. Гінзбург.

В Києві центром підготовки архітекторів-новаторів у ті роки був Архітектурний факультет Київського художнього інституту 9 (КХІ) як зазначав у 1927 журнал «Современная архитектура» —орган Товариства Сучасних

Архітекторів, відсутність широкого будівництва і вимоги нових сил, які висував час, змусили художнє життя сконцентруватися в школі, зокрема, на архітектурному факультеті КХІ, якому доводилося «весь час вести боротьбу з відсталістю і зашкарублістю, досить сильною ще в архітектурних колах Києва» [2]. На факультеті в ту пору зосередились кращі архітектурні сили. Майстерню з проектування будинків культурно-освітнього та адміністративного призначення очолював проф. П. Альошин, промислових будівель та будівель зв'язку — проф. О. Вербицький, житла і лікувальних установ — проф. В. Риков [3]. Особистості викладачів, оригінальність їх підходів до викладання предметів впливали на активізацію творчої ініціативи у студентів.

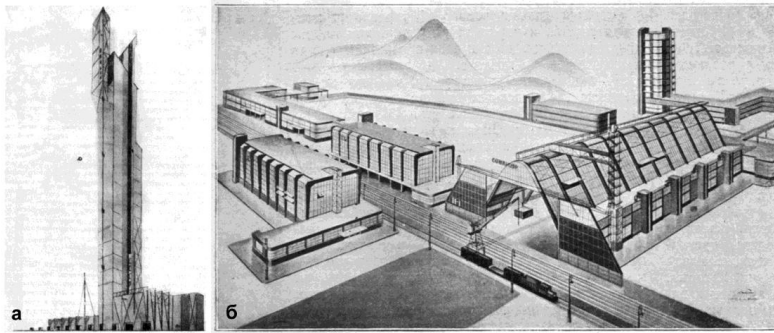

Рис. 2. Проекти студентів ВХУТЕМАС, 1920-і рр.: а. І. Леонідов. Проект типографії газети «Известия». Контрольна робота. Керівник – О.Веснін. б. О. Зальцман. Контрольна робота. Проект кино-містечка на березі Чорного моря.

У числі майже сотні підготовлених інститутом за період 1924-30 рр. спеціалістів — відомі українські зодчі: В.Заболотний, І.Каракіс, П.Костирко, Н.Манучарова, І.Малоземов, Н. Холостенко (рис.3), П.Шпара, Я. Штейнберг [4].

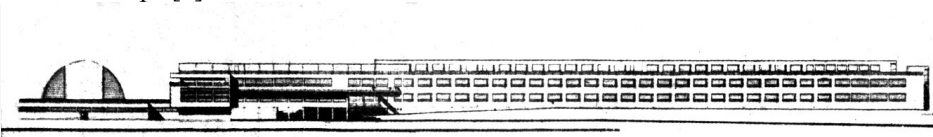

Рис. 3. Дипломний проект студента КХІ В. Заболотного. Профілакторій. Фасад.

Аналогічні художні інститути з архітектурними факультетами створюються в Харкові (ХХІ) і Одесі. Крім того, в Харкові підготовка фахівців архітектурно-будівельного профілю була організована в Технологічному інституті (ХТІ). У ті роки (1924-1929) в ХТІ отримали освіту такі, згодом, видатні майстри, як Е. Гамзе, О. Душкін, Я. Ліхтенберг, Л. Лоповок та ін. У

Харківському художньому інституті навчалися В. Андрєєв, В. Приймак, Г. Андрющенко, Б. Батурічев, В. Богомолів, І. Єрмілов, О. Кас'янов, В. Костенко, Є. Лимарь, Г. Логвин, М. Мовшович, В. Орехов, В. Петі, В. Пушкарьов, І. Таранов, Д. Торубаров (рис. 4), Д. Черновол, Г. Яновицкий та ін. [5].

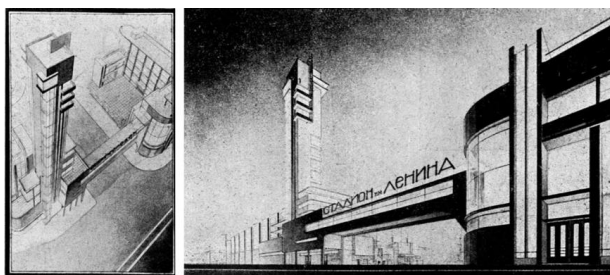

Рис. 4. Студент Д. Торубаров, ХХІ. Вхід до спортмістечка. 1929.

Наприкінці 20-х років до викладання в ХХІ були залучені обдаровані випускники архітектурного факультету О. Кас'янов і Д. Торубаров, а також І. Малоземов, П. Шпара, які приїхали з Києва. Творча спрямованість навчання на факультеті яскраво відбивала тенденції оновлення зодчества, націленість на пошук інноваційних неординарних рішень. В інституті панувало захоплення авангардними ідеями. Багато студентів брали активну участь у діяльності архітектурних об'єднань: ТСАУ (Товариство сучасних архітекторів України), ВУОПРА (Всеукраїнське об'єднання пролетарських архітекторів). С. Кравец настільки високо оцінив рівень підготовки у харківській архітектурній школі в ті роки, що назвав ХХІ, який «з року в рік поповнює і посилює наші архітектурні сили», найкращім в Україні, підкреслив «факт появи кристалізованого, другого в СРСР центру, що дедалі яскравіше і визначніше викреслюється» [6]. Переважна кількість дипломних проектів мала, на його думку, «відбиток глибокої продуманості композиції, і в більшості, блискуче графічне оформлення», нові способи розв'язання задач [6]. Випускникам 1929 року, трьом «носіям нової архітектури»: М. Мовшовичу, А. Пашенко та Т. Костенко було в якості заохочення призначено відрядження за кордон.

Для української школи 1920х-1930-х рр., її найбільш прогресивної частини, як і для московської, характерною рисою була спрямованість на стимуляцію інтересу студентів до всього нового, прогресивного. Цьому сприяв, крім усього іншого, і підбір тем курсового та дипломного проектування: злободенних, іноді абсолютно новаторських, що, без сумніву, вимагало від учнів знань останніх сучасних тенденцій в архітектурі та будівництві, розвивало в них прогностичні здібності. Дипломна робота Миколи Холостенко в ХХІ став проект аеропорту міжнародних сполучень, орієнтований на одне з великих міст України: Київ, Харків, Полтаву [7]. Тема дипломного проекту

П. Юрченко був «Палац культури», В. Заболотного — «Профілакторій», О. Смика — «Будинок уряду УРСР» (рис. 5).

Журнал «Зодчество» подав огляд десяти дипломних проектів випускників КХІ 1928 року. У статті молодих архітекторів критикували за тенденцію до канонізації деяких архітектурних прийомів сучасної архітектури, за захоплення формальною її стороною. Але щодо проектів, визнавалося: «майже всі вони виконані в «новому дусі», нових формах, що все те, що є новітнього в архітектурі, знайшло в них своє відображення» [7].

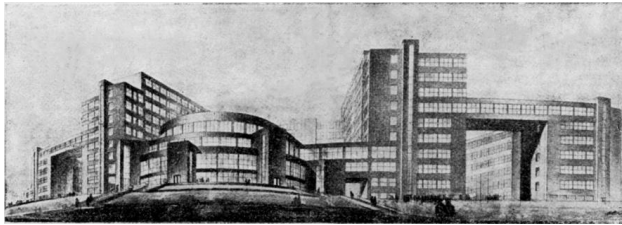

Рис. 5. О. Смик, КХІ. Будинок уряду УРСР. Дипломний проект. 1928.

Педагоги — визнані зодчі — охоче співпрацювали з молоддю, залучали їх до вирішення реальних проектних завдань. Валеріан Риков — автор першої кінофабрики на Україну — притягнув до її проектування в якості свого помічника Івана Малозьомова прямо зі студентської лави [8]. Петро Альошин набрав команду з фахівців, які тільки-но закінчили ВНЗ, для роботи над інноваційним для того часу завданням створення міста на 100.000 тисяч жителів при найбільшому в країні тракторному заводі, який зводився у Харкові. За визнанням самого Альошина, саме завдяки «молоді, силами якої головним чином і створені були архітектурні об'єкти Тракторобуду», «вся робота з остаточного встановлення житлобудівництва і громадського сектора ув'язана з виконаним до 28 березня 1930 проектом планування, була виконана в до того небувалий термін — 40 днів». Причому, проектувальники працювали, часто, цілодобово, «не маючи ще зразків будівництва Соцмістечка і йдучи попереду інших подібних будівництв», що вимагало від них не тільки глибокого вивчення матеріалу, а й вироблення «нових установок як щодо побуту у всіх його проявах: житло, виховання, освіта, харчування, фізкультура, медична допомога, відпочинок тощо, так і в сенсі архітектурного оформлення» [8].

Ініціювати, мобілізувати передове мислення допомагали і численні конкурси, які тоді проводилися. Нарівні з визнаними авторитетами в них брали активну участь і молоді автори, які ще продовжували свою освіту в інституті. Атмосфера здорової конкуренції спонукала і професіоналів, і ще неоперену молодь до прогностичного підходу, до пошуку найкращих проектних рішень. Достатньо згадати конкурс на проект державного українського театру масового

музичного дійства на 4000 чоловік у Харкові (1930), на якому було представлено 144 проекти, більшість з яких було надіслано з-за кордону. Підсумки конкурсу виявили сміливі новації у вирішенні проблем сучасного театру, які є актуальними й донині. Були серед учасників і студенти з Москви (ВАБІ) – група під курівництвом О. Власова (пізніше, в післявоєнні роки він працював у Києві головним архітектором, брав участь у відродженні Хрещатика).

І для української архітектурної школи конкурсне проектування було важливим моментом в процесі формування мислення та набуття професіоналізму майбутніми зодчими. У 1925 році за підсумками проведеного Московським Архітектурним Товариством всесоюзного конкурсу на будівництво Палацу Праці ім. Леніна в Ленмістечку (Ростов-на-Дону) групі студентів Київського художнього інституту під керівництвом П. Альошина була присуджена п'ята премія (таку ж саму премію одержав і проект відомого архітектора М.Я. Гінзбурга). Одним з перших випусків на архітектурному факультеті Харківського будівельного інституту (утворений в 1930 році) дві групи студентів в якості дипломної роботи виконали проекти за програмою конкурсу на Палац Рад в Москві (обидва отримали заохочувальні премії) [5]. Одну з трьох перших премій на тому ж конкурсі отримали випускники харківської школи 1930 року О. Душкін і Я. Додіца.

Рис. б. Дипломні проекти ХХІ: а. Є. Лимар. Проект вокзалу; б. В. Костенко. Проект Всеукраїнського художнього інституту. 1929.

Висновки.

Можна виділити деякі риси, характерні для передової української архітектурної школи періоду радянського авангарду, що сприяли формуванню авангардного мислення у молоді:

- розробка нових, передових методів викладання;
- індивідуальна педагогіка, вплив особистості майстра-педагога;
- підбір тематики архітектурних проектів (вибиралися найбільш актуальні, нові для архітектури теми та об'єкти);
- участь у професійних конкурсах;
- високий професійний рівень випускників.

Історичний досвід архітектури радянського авангарду 1920х-1930х рр. свідчить про існування глибоких традицій прогностичного концептуального проектування в українській архітектурній школі, які слід розвивати. Важливу роль у формуванні авангардного мислення у молодого покоління здочих сьогодні, як і в минулі роки, мають відігравати інноваційні технології в архітектурній освіті, застосування сучасних методик навчання.

Список використаних джерел:

1. Корбюзье. Планировка города. – М.: ОГИЗ-ИЗОГИЗ, 1933. – С.106-110.
2. Хроника вузов. Архитектурная жизнь Украины // Современная архитектура, 1927 – №3. – С. 109.
3. Архитектурный факультет Киевского художественного института // Современная архитектура, 1927. – №3. – С. 110.
4. Н. Кондель. Этапы становления архитектурного образования на Украине // Строительство и архитектура, 1985. – №3. – С. 24-27.
5. О.Ю.Лейбфрейд. Очерк истории архитектурного факультета. – Харьков, 1986. Рукопис. (З фондів Музею Харківського національного університету будівництва та архітектури)
6. Кравець. Твердий крок // Нова Генерація, 1929. –№ 10, С. 67– 68.
7. Нова генерація, 1929. – № 2. – С. 62.
8. Зодчество, 1928 р. –№ 7-8. – С.141.
9. ЦДАМЛМ України, ф.1042, оп. 1, од.зб.79.
- 10.ЦДАМЛМ України, ф. 8, оп. 1, од.зб. 265.

Аннотация

В статье рассмотрены предпосылки формирования прогностического авангардного мышления у молодого поколения здочих, роль в этом украинская архитектурной школы 1920-30-х гг.

Ключевые слова: прогностика, архитектурная школа, советский авангард.

Annotation

The article examines the development of prognostic thinking of young architects and its role in Ukrainian architectural schools in the 1920s and 30s.

Keywords: prognostics, school of architecture, the Soviet Avant-Garde.

УДК 72.03

С. А. Чубенко,

Бакалавр, студентка 5 курсу, факультету дизайну та ландшафтного мистецтва Інститут реклами. м. Київ

КОНСТРУКТИВІЗМ ЯК ПЕРШИЙ СТИЛЬ ВІТЧИЗНЯНОГО ДИЗАЙНУ. КОНСТРУКТИВІЗМ В СУЧАСНОСТІ

Анотація: в статті висвітлюється історія виникнення першого стилю радянського дизайну – "конструктивізм" та його актуальність на початку ХХІ століття. Прикладом радянської архітектури у стилі функціоналізму з елементами конструктивізму є Київський Палац дітей та юнацтва.

Ключові слова: конструкція, конструктивізм, архітектура радянських часів, київський Палац дітей та юнацтва.

Конструктивізм (від лат. *constructio* – побудова та лат. *constructivisme* – конструкція), почав зароджуватись у другій половині ХІХ століття, як концепція виник у 1913 р. (контррельєфи Татліна), а як стиль сформувався у Радянській Росії у 1920 р.. Охоплював різні сфери мистецтва, архітектури та дизайну. Показній розкоші буржуазного побуту конструктивісти протиставляли простоту і підкреслений утилітаризм нових наочних форм, в чому бачили уособлення демократичності і нових стосунків між людьми.

Виразниками ідеї заперечення архітектури еkleктики та модерну стали конструктивісти, функціоналісти та представники інших нових течій (зокрема, Ле Корбюзьє – один з перших французьких дизайнерів, основоположник функціоналізму; створив концепцію неопластицизму). Головною ідеєю конструктивізму був пошук образного початку. Від зображення до конструкції, від конструкції до виробництва – це програма конструктивістів. Максимум економії та доцільності по відношенню до матеріалу, об'єму, форми, конструкції. Дизайнери-конструктивісти вважали, що всі частини створюваного об'єкту, як то будівля, інтер'єр або інший вид дизайну, мають знаходитись у суворій єдності, в якій немає випадкових, емоційно-спонтанних та непродуманих елементів. Як в чітко працюючому механізмі не повинно бути зайвих або відсутніх деталей, так і в гарному дизайні необхідна доцільна виправданість кожної частини композиції.

Епоха зародження конструктивізму характерна також бурхливим розвитком науки, промисловості та техніки, в т. ч. і в будівництві. З'явилися профільований метал та залізобетон. Це не могло не мати свого впливу на архітектуру. Ідеологи конструктивізму стали також носіями ідей єдності

архітектури та інженерії, що стало їх другою прогресивною тенденцією. Серед інших формотворчих установок за своєю значимістю виділяється повне заперечення архітектурного декору. Заміною декору виступає різноманітна об'ємна пластика на основі прямокутної системи координат. Принципові об'ємно-планувальні форми, використані у трьох основних типах композиції – компактному, блокованому та павільйонному.

Треба відмітити, що на Заході захоплення конструктивізмом поступово зникає. Звільнений від «скверни прикрас», конструктивізм у чистому вигляді, що зводить композицію до вишуканої чіткості схеми, виявився нежиттєздатним. Конструктивізм, аскетичний та безкомпромисний, був цілком неможливий у Європі з її віковими архітектурними нащаруваннями. Тож у 1925 р. конструктивізм капітулював. Але якщо Америка та Європа заспокоїлись щодо конструктивізму, то у Росії він несподівано отримав визнання. Конструктивісти – брати Весніни, Мойсей Гінзбург, Іван Леонідов, Ель Лисицький, Костянтин Мельников, Володимир Татлін та ін. – визнавали чисту форму, «без баласту зображувальності». Саме в рішучій композиції великих форм, створенні ефектних просторових структур міг втілитися революційний пафос та дух заперечення минулого, характерний для періоду радянського конструктивізму.

Конструктивісти прийшли до висновку, що при створенні будь-якого архітектурного об'єкту, в т. ч. інтер'єру, необхідна безпосередня участь одного універсального спеціаліста. Для підготовки універсальних професіоналів знадобились спеціальні учбові заклади. Перший вітчизняний вуз для підготовки дизайнерів – ВХУТЕМАС (*Высшие художественно-технические мастерские* – рос.) був створений у 1920 р. саме групою конструктивістів. На базі ВХУТЕМАСа з'явилося перше в Росії відділення інтер'єру. **Конструктивізм – перший стиль молодого вітчизняного дизайну.** У 1930 р. ВХУТЕМАС за вказівкою Сталіна був розформований. Це негативно позначилося на розвитку вітчизняного дизайну. Конструктивізм як стиль, офіційно був заборонений. На зміну йому прийшов «сталінський ампір», з його важко-хімерними традиційними формами. Основний принцип сталінського ампіру – зовнішнє прикрашання форми об'єкта. Конструкція не читається, видно тільки ордерний декор, що знаходиться зовні основних форм та стилізований під античність. Він не був несучою конструкцією, а слугував лише декорацією. Принцип конструктивізму був іншим – підкреслити виразність самої конструкції, а не декору. Не приховувати конструктивні недоліки під декораціями, а показати красу оголених конструкцій. Найголовніші ідеї та принципи конструктивізму висловилися в головному програмному проекті нового стилю конструктивізм – Башта Татліна (мал.1). Конструкція Башти Татліна концентрувала яскравий

образ, який, в свою чергу, впливав на форму будівлі, її просторовість, і в кінці кінців, на його функцію. Конструкція, що впливає на всі інші складові, і є головною ідеєю конструктивізму.

Мал.1. Башта Татліна. 1920 рік.

Конструктивізм в інтер'єрі. Конструктивізм в інтер'єрі виник як своєрідна відповідь та альтернатива модерну. Лаконічність конструктивізму і його підкреслена простота, чіткість, продуманість, ясність, повна відсутність «прикрас» – стиль конструктивізм з'явився абсолютно новим, свіжим напрямком, що повністю руйнує старі уявлення про дизайн інтер'єру. Насправді, конструктивізм далеко не так простий, як здається. Все дуже ретельно продумано, і кожна деталь знаходиться на своєму місці. На створення всієї цієї простоти витрачено багато зусиль. Відмінною рисою конструктивізму в інтер'єрі є функціональні рішення і чітке слідування їх вимогам, компактні обсяги з чітко виявленим каркасом і технічна ясність побудови архітектурної форми. Вивірені пропорції, застосування залізобетону, цегли, скла, відсутність ліпного декору. У приміщенні поділ на зони здійснюється абстрактним чином, найчастіше за рахунок легких пересувних перегородок, ніяких коридорів, замкнутих просторів - все чітко, функціонально і нічого зайвого – ось принципи конструктивізму-функціоналізму. Характерною особливістю стилю конструктивізм стала раціональність у розподілі простору, у виборі матеріалів, в колірному рішенні, у формі меблів, освітлення.

Продумані і функціональні рішення, дуже компактні обсяги з яскраво виявленим каркасом – ось що обумовлює стиль **сучасний конструктивізм**. Останнім часом на меблевих виставках і в дизайнерських колекціях предмети в стилі конструктивізм все більш популярні. Втомившись від надмірного захоплення дизайнерів декоруванням, споживачі знову звернули свої погляди в

бік конструктивізму. Насамперед, це стосується впровадження стилю конструктивізм в інтер'єри громадських будівель та офісних меблів. Конструктивізм в оновленому вигляді використовує високі технології, техніку і атмосферу футуристичних мегаполісів. Крім того, стиль конструктивізм дав початок багатьом течіям в дизайнерському мистецтві - індустріальному стилю, стилю хай-тек, техно і багатьом іншим. У раціональності і функціональності простого інтер'єру, яку втілює стиль конструктивізм, теж є своя естетика, потрібно лише розглянути її. Сучасні інтер'єри, що трансформуються, будинки-машини, що оздоблені новітньою технікою, «вивернуті назовні» технічні комунікації хай-тека та ідея зруйнованої архітектури деконструктивізму вже давно були втілені Татліним в його Башті.

В наш час, серед кращих споруд для дітей, побудованих у радянській та пострадянській періоди, в країні вирізняються два палаци дітей та молоді: київський палац та дніпропетровський, який було відкрито в 1990 році.

Київський Палац дітей та юнацтва. Сучасна трьохповерхова будівля Головного корпусу збудована у 1962-1965 роках на місці зруйнованого за тридцять років до цього Микільського військового собору і прилеглих до нього будівель. Палацу побудований на схилі Дніпра біля Парку Вічної Слави за проектом архітекторів А. М. Мілецького та Е. А. Більського. Палац по своїй архітектурі був новаторським словом у забудові міста. Прямокутні форми, незвичне оздоблення фасадів та приміщень, багато скла та, рідкісні на той час, алюмінієві палітурки поверхів – все це справляло враження чогось нового, незвичайного. В оздобленні Палацу були використані фінські пластикові проступи сходів, німецьке килимове покриття підлоги «трімосо» та багато інших нових для того часу матеріалів. Інтер'єри холів та вестибюлів оздоблені мозаїкою та майоліковими композиціями, чеканкою. В оформленні інтер'єрів приймали участь скульптор В. Бородай, художники В. Мельниченко та А. Рибачук.

Стильова характеристика будівлі київського палацу виявляє її приналежність до функціоналізму із елементами конструктивізму. Будівлі у функціоналістсько-конструктивістському стилі завжди створювалися по одному плану - хол або під'їзд і безліч невеликих приміщень, кожне зі своєю функцією. Так будувалися будинки, адміністративні будівлі, лікарні, школи та інші споруди. Палац не є виключенням.

На початку ХХІ ст. головний дитячий палац країни втратив актуальність своїх екстер'єрів та інтер'єрів та потребує серйозного оновлення або навіть добудування, а також новітнього підходу в інтер'єрних кольорах, зберігаючи та враховуючи стильовий напрямок будівлі – конструктивізм.

Що можна запропонувати для осучаснення та оновлення будівлі палацу? Насамперед, це додати акценти за допомогою яскравих фарб, наприклад, жовтої, синьої, червоної, чорної, білої (неопластицизм). Звернути увагу на матеріали внутрішнього оздоблення інтер'єрів, що не відповідають стилю конструктивізм, та, за можливістю, замінити їх сучасними. Зберегти раритетні авторські мозаїки та додати нових, знову ж таки, не відступаючи від стилю. Освітлення може бути в стилі хай-тек. Одати сріблястих металевих поверхонь (стиль «хай-тек»), підібрати більш відповідні конструктивістському стилю вазони для величезних рослин – як своєрідної «візитної картки» плацу.

Що стосується фасадів будівлі – вони можуть бути більш яскравими, наприклад, за рахунок кольорових вітражних вікон. Перед головним фасадом палацу знаходиться досить великий басейн, який можна обіграти у стилі «хай-тек».

В архітектурі, пов'язаній з дитячою аудиторією, мабуть, більш, ніж де-небудь в іншій, допускаються відомі прийоми, наприклад, застосування форм, які збуджують різні асоціації, нагадують про які-небудь явища; використання вражень несподіваності, можливо навіть таємничості, іноді казковості – у співставленні розмірів, пропорцій, ефектів освітлення ті ін.

Витриманий в цьому стилі інтер'єр і обстановка надзвичайно прості. Разом з тим, конструктивізм в інтер'єрі цілком здатний підносити сюрпризи. Вдале поєднання яскравих, життєрадісних відтінків, несподівана асиметрія, ефектне і незвичайне підсвічування дозволяють добиватися дуже гарних результатів. Тому дизайн інтер'єру стилю конструктивізм актуальний і на початку XXI сторіччя. Як показує час, формотворчий потенціал архітектури конструктивізма-функціоналізма не був вичерпаний до того моменту, коли у 1956 році Ле Корбюзьє та К. ван Естерен запропонували розпустити Організацію конгресів функціоналістів CIAM. Простота, функціональна, конструктивна та технологічна чесність «сучасної архітектури», її початкова орієнтація на індустріальне виробництво та масового споживача забезпечили їй тривале «продовження» в західній та пострадянській архітектурній практиці.

Список літератури

1. Архитектура жилых зданий / Международная акад. стр-ва, арх. и дизайна, изд-во «Стройиздат». -М.: Изд-во «Стройиздат», 2005. - №7. - С. 11-12.
2. Чернявский С. Конструкции и конструктивизм [Текст] / С.Чернявський // Строительство и архитектура / Орган Государственного комитета Совета Министров УССР по делам строительства и архитектуры и Союза архитекторов Украины. -1960. -№4. -С. 25-27.
3. Москвин-Тарханов М.И. Архитектура жилых зданий. -2005. -№7. –С.11-12.

4. Казусь И. Брянск: от конструктивизма к советской неоклассике / И. Казусь // Проект Россия. – М.: Изд-во «А-Фонд», 2003. – №28. – С.74-88.
5. Ф.А. Ро // Меанизация строительства. – М.: Издательство «Ладыя», 2003. - №6. – С.22-23.
6. Праздник конструктивизма [Текст] // Красивые дома. – М.: ЗАО Издательский Дом «Красивые дома пресс», 2009. -№6. –С.57-64.
7. Субботин В. «Мегаспорт»: дворе спорта в духе русского конструктивизма [Текст] / В.Субботин // Проектные и изыскательные работы в строительстве: «Интеллектуальные проекты высотных зданий» / Гильдия издателей периодической печати. –М.: Панорама, 2011. -№5. –С. 9-13.
8. Заварихин С.П. Формотворческая база архитектуры конструктивизма-функционализма [Текст] / С.П. Заварихин, А.А. Григорьев // Вестник гражданских инженеров: научн.-техн. журн. / СПбГАСУ, 2010. -№4. –С.11-16.
9. <http://artdeco2011.ru/?p=1391>
10. <http://artdeco2011.ru/?p=1080>
11. <http://artdeco2011.ru/?p=1416>
12. <http://vseslova.com.ua/word>

Аннотация

Статья освещает историю возникновения первого стиля советского дизайна – "конструктивизм", его актуальность в начале двадцать первого столетия. В качестве примера советской архитектуры в стиле функционализма с элементами конструктивизма рассматривается Киевский Дворец детей и юношества.

Ключевые слова: конструкция, конструктивизм, советская архитектура, киевский Дворец детского и юношеского творчества.

Abstract

In the article talk about first style of Soviet design – "constructivism" and talk about actually this style in twenty one age. In example of Soviet architecture is Kiev Palace of Children and Youth Creativity.

Key words: construction, constructivism, Soviet architecture, Kiev Palace of Children and Youth Creativity.